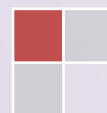

2020

*Збірник наукових статей
за матеріалами VI Всеукраїнської
науково-практичної конференції*

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ
СИСТЕМ В УМОВАХ
ТРАНСФОРМАЦІЙНОЇ
ЕКОНОМІКИ»
16 – 17 квітня 2020 р.**

**ЧАСТИНА 1
Секції 1,2**

УДК 330.111.66:316.422

Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки: Збірник наукових статей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (16 – 17 квітня 2020 р.). Частина 1. – Дніпро: НМетАУ, 2020. – 489 с.

У збірнику містяться матеріали доповідей VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки» (16-17 квітня 2020 р.). Для науковців, викладачів, фахівців-практиків, студентів економічних спеціальностей

Програмний комітет конференції:

Ковальчук К.Ф., д.е.н., професор, декан факультету економіки та менеджменту Національної металургійної академії України

Прохорова В.В., д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та організації діяльності суб'єктів господарювання Української інженерно-педагогічної академії

Журавльова Т.О., к.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Одеського національного університету імені І.І.Мечникова

Грицина О.В., к.е.н., доцент, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Львівського національного аграрного університету

Сокиринська І.Г., к.е.н., доцент, завідувач кафедри фінансів Національної металургійної академії України

Божанова О.В., к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів Національної металургійної академії України

Аберніхіна І.Г., к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів Національної металургійної академії України

Мушнікова С.А., к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів Національної металургійної академії України

За додержання норм авторського права, достовірність наведених фактичних даних, посилань на джерела, імена та назви несе відповідальність автор матеріалів.

© Національна металургійна академія України, 2020

трансформаторних підстанцій (ТП) в частині заміни трансформаторів на менш потужні з меншими втратами.

Список використаної літератури

1. Творцы стальных артерий – Г.И. Гуляев, О.А. Семёнов, А.А. Шведченко и др.: Ред. кол.: О.А. Семёнов (отв. ред.) и др. – Днепропетровск: «Проминь», 1989. – 151 с.
2. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: vniti2016@gmail.com
3. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: utp@ptcor.net

*Палій М. О., Крайник В.Г.,
здобувач вищої освіти СВО – бакалавр,*

*Науковий керівник: Лега О. В., к.е.н., доцент,
доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю
Полтавська державна аграрна академія
o_lega@ukr.net*

ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ ФРАНЦІЇ

Будь-яка країна світу використовує податкову систему, як інструмент, що дає можливість впливати на всі сфери економічного, політичного та соціального життя населення. Досить актуальним є питання розробки системи оподаткування ПДВ, яка матиме можливість повноцінно виконувати покладені на неї функції: фіскальну та регулятивну, а також сприятиме зростанню податкової дисципліни серед платників податків, ініціює позитивні зрушення в професійній та діловій активності суб'єктів економічної діяльності, спростить процес бюджетного відшкодування, знизить податкове навантаження на платників податків, а головне – дасть змогу досягти серед громадян з різними фінансовими можливостями.

Однак станом на сьогодні вона є надто розгалуженою, неоптимізованою і потребує постійного вдосконалення. У зв'язку із значною кількістю

суперечностей, що трапляються у сучасній системі оподаткування, провести її реформування є дуже складним процесом, а регулярні реформи у законодавстві ускладнюють діяльність фізичних та юридичних осіб.

Податок на додану вартість - непрямий податок, що є частиною новоствореної вартості, яка утворюється на кожному етапі виробництва або обігу, його сума входить до продажної ціни на товари (роботи, послуги) і сплачується кінцевим споживачем..

ПДВ в Україні став стабільним джерелом доходів Державного бюджету. Податкові надходження в його частині складають суттєвий відсоток у дохідній частині бюджету у більшості країн, в т.ч. і України. у доходах Державного бюджету України переважають непрямі податки - їх питома вага у всіх податках за аналізований період складає у середньому 58 %, з них найбільша доля належить податку на додану вартість (ПДВ) - близько 45% (рис. 1). Зростання в абсолютному вимірі й у структурному співвідношенні ПДВ, а також акцизного податку зумовлено посиленням фіскальної функції непрямих податків, що спричиняє збільшення податкового навантаження на споживання.

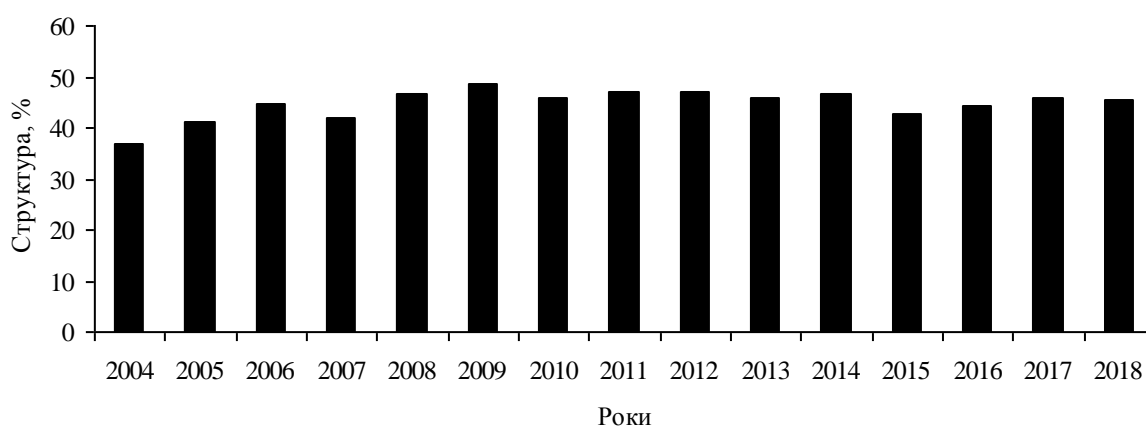

Рис. 1. Структура податкових надходжень до державного бюджету України в частині податку на додану вартість за 2004-2018 рр., %*

* побудовано на підставі [1]

Податкова система Франції являє собою дуже своєрідну сукупність

податків і зборів. Вона формувалася багато десятиліть, відбиваючи історичні і культурні особливості країни. В даний час система має стабільність у відношенні переліку стягнутих податків і зборів, правил їхнього застосування. Серед головних рис французької податкової системи слід було б виділити такі, як соціальна спрямованість, перевага непрямих податків, особлива роль прибуткового податку, облік територіальних аспектів, гнучкість системи в сполученні зі строгістю, широка система пільг і знижок, відкритість для міжнародних податкових угод [2].

Податкова система Франції включає сукупність податків, які складають:

- податкові доходи центрального бюджету. Основні з них податок на додану вартість, податок на прибуток, податки на операції з нерухомістю, цінними паперами та іншим руховим майном, на заробітну плату, на професійну освіту, на спадщину, на корпорації, на власність, акцизний збір;
- місцеві податки, до яких входять земельний податок і на житло та професійний податок [3].

24 липня 2019 року підписаний президентом Макроном і опублікований в офіційному джерелі Французький закон про податок на цифрові послуги. Французький податок на цифрові послуги має зворотну силу, а саме відносно доходів, отриманих від цифрових послуг починаючи з 1 січня 2019 року. Ставка податку на цифрові послуги становить 3% від валового доходу, отриманого від цифрової діяльності, у формуванні якого французькі користувачі відіграють ключову роль. Об'єктом оподаткування французького податку на цифрові послуги є таких два типи цифрових послуг: надання цифрового інтерфейсу, що дозволяє користувачам встановлювати зв'язок і взаємодіяти з іншими («посередницькі послуги») [4].

Найбільш важлива дохідна стаття державного бюджету Франції - податок на додану вартість (ПДВ), який запроваджений у 1954 р. на операції виробничого та комерційного характеру. Але використання ПДВ не набуло значного поширення у Франції до 1968 році. В той же час першою країною, де стягувався повноцінний ПДВ, стала Данія у 1967 році, хоча країна не була

частиною Європейського економічного співтовариства до 1973 року [5].

ПДВ забезпечує 45% всіх податкових надходжень. Він стягується методом часткових платежів. Протягом багатьох років існувало 4 види ставок ПДВ: 18,6% (нормальна ставка на всі види товарів і послуг); 33,33 (гранична ставка на предмети розкоші, машини, алкоголь, тютюн); 7% (скорочена ставка на товари культурного побуту (книги і т.п.)); 5,5% (на товари й послуги першої необхідності (харчування, за винятком алкоголю й шоколаду; медикаменти, житло, транспорт)). Потім спостерігалася тенденція до зниження ставок і переходу до двох ставок - 18,6% і 5,5% [6].

В останні роки ставки податку на послуги та товари складали: 22% алкоголь, тютюн, автомобілі, предмети розкоші; 20 % на основні товари; 10% квитки на масові заходи; 5% продукти харчування, медикаменти, книги. [7]

Платником податку стає компанія, що перевищила межу €33,2 тисячі для компаній, що надають послуги та €82,8 тисячі для комерційних видів діяльності [8]. Не платять ПДВ: медичні працівники; вчителі і викладачі; ті, хто займається благодійною діяльністю (документально підтвердженої); страхові компанії; гральні заклади [7].

Тож беручи до уваги податкову систему Франції в порівнянні з українською, можна стверджувати про її значну оптимізацію. Низка існуючих її переваг вказують на необхідність переймання досвіду для вирішення проблем вітчизняної податкової системи. Проте необхідно врахувати і особливості періодів становлення цих систем, адже економічний розвиток нашої держави відрізняється. Українська податкова система тільки формується, а, отже, її перевагою є можливість використати досвід зарубіжних країн, що на сьогодні є світовими економічними лідерами.

Список використаної літератури:

1. Ціна держави. URL: <http://cost.ua/budget/revenue/> (дата звернення 05.04.2020).
2. Крисоватий А.І. Податкові системи зарубіжних країн: навч. посібник. Тернопіль: Економічна думка, 2001. С. 242.

3. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Податкова_система_Франції#Податок_на_додану_вартість. (дата звернення 05.04.2020).
4. Франція остаточно ввела податок на цифрові послуги. URL: <https://taxlink.ua/ua/news/francija-ostatochno-vvela-podatok-na-cifrovi-poslugi.htm#hcq=TEGbuVr> (дата звернення 05.04.2020).
5. Братушка Е. С., Кононець Є. В. Генеза податку на додану вартість в Україні та світі. *Ефективна економіка*. 2014. № 4. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2959> (дата звернення 05.04.2020).
6. Корецька С. О. Аналіз податкової системи Франції. *Економіка та держава*. 2011. № 12. С. 27 – 29. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/12_2011/9.pdf (дата звернення 05.04.2020).
7. Які податки сплачують у Франції? URL: <https://news.eurabota.ua/uk/france/biznes/kakie-nalogi-platyat-vo-francii/> (дата звернення 05.04.2020).
8. Бокань О. Франція та ставки податків URL: <https://astonfs.com/blog-uk/frantsiya-ta-stavki-podatki/> (дата звернення 05.04.2020).

*Петрова Л.В., ст. викл. кафедри фінансів
Національна металургійна академія України
petramid59@gmail.com*

ПОДАТОК З ДОХОДУ ФІЗИЧНИХ ОСІБ: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ

Податок на доходи фізичних осіб – загальнодержавний податок, що стягується з доходів фізичних осіб (громадян – резидентів) і нерезидентів, які отримують доходи з джерел їх походження в Україні (та за її межами для резидентів).

Прибутковий податок (ПДФО) належить до числа загальнодержавних податків. Порядок оподаткування регулюється розділом IV Податкового кодексу України (ПКУ). Платниками податку є громадяни (резиденти і нерезиденти), податок утримується з отриманих ними доходів. Нарахування (утримання) податку здійснюють як фізичні особи (підприємці та особи, які провадять незалежну професійну діяльність), так і роботодавці [2].

Економічно розвинені країни характеризуються не тільки високим рівнем доходів населення, а й високими ставками податків. При цьому в більшості